

MARIJA MOGOROVIĆ CRLJENKO: "DRUGA STRANA BRAKA" - NASILJE NAD ŽENAMA U 17. STOLJEĆU U ISTRI

Žene su većinom otimane - dragovoljno

PULA - Otmice žena u Istri prije 400 godina bile su nasilne, ali i dobrovoljne. Većinom su otmice bile bjegovi žena; u preko 70 posto riječ je o pretežitog dogovorenim otmicama djevojaka pomoću kojih su djevojke stupale u brak s odabranikom kojeg nisu prihvaćali članovi njene obitelji. No, postojale su i nasilne koje su detaljno opisivane. Nakon otmica, bila dobrovoljna ili prisilna, redovito je slijedila konzumacija i sklapanje braka.

- Žena je morala pristati na brak jer bi je u suprotnom pratio zao glas i ne bi više imala šanse na bračnom tržištu, rekla je jučer docentica dr. sc. Marija Mogorović Crljenko predstavljajući u punom Crvenom salonu pulskog Sajma knjige svoje novo stručno djelo "Druga strana braka: nasilje i ilegitalnost u (izvan)bračnim vezama na području Porečke biskupije u prvoj polovici 17. stoljeća".

Opsežno, zahtjevno, ali

Žena je morala pristati na brak jer bi je u suprotnom pratio zao glas i ne bi više imala šanse na bračnom tržištu, rekla je jučer docentica dr. sc. Marija Mogorović Crljenko predstavljajući u punom Crvenom salonu pulskog Sajma knjige svoje novo stručno djelo

Marija Mogorović Crljenko

i, kako se dalo prekjucer zamijetiti iz njenog isijavajućeg nastupa, pasionirano istraživanje autorice (temeljeno na akribičnom proučavanju dosad slabo istraživanog gradiva Biskupskog arhiva u Poreču) trajalo je godinama. Time je produbila svoj bazični znanstveni interes za položaj žena u povijesti Istre, ovaj put za nasilje i nezakonitosti u bračnim; pa za nezakonite veze (konkubinati), kao i za otmice, bračne sporove i dozvole za vjenčanja od konca 16. stoljeća (1598.) do sredine 17. stoljeća (1666.).

Naime, prije šest godina ova je vrijedna rovinjsko-pulska povjesničarka objavila hvaljenu knjigu "Nepoznati svijet istarskih žena" koju je, kao i ovu novu knjigu, objavio isti zagrebački izdavač - Srednja Europa. Autorica, inače, spada u prvu generaciju studenata povijesti na pulskom sveučilištu, gdje je, uz povijest, na Filozofskom fakultetu diplomirala hrvatski jezik i književ-

nost. Magistrirala je 2005., a 2010. doktorirala na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

- Nasilje u braku prije četiri stoljeća, kao i danas, bilo je od verbalnog vrijeđanja do mlačenja i ekonomskog nasilja. U nezakonitim vezama često su zlopotrebljavane sluškinje, dok primjerice konkubinati s uglednim ženama nisu dolazile na zao glas, kazala je autorica.

Detaljnije je knjigu predstavio dr. Ivan Jurković, naglasivši da je "ovo djelo i svojim opsegom prvo takvo u hrvatskoj historiografiji koje je detaljno dotaklo fenomene poput otmica s čime se dosad bavila jedino etnografija". U ime izdavača autoricu je pohvalio Damir Agičić, kao i prisutni prof. dr. Jakov Jelinčić. Potonjem se Marija dr. sc. Mogorović Crljenko posebno zahvalila, kao i mentoru dr. Nevenu Budaku te donedavnom biskupu Porečko-pulske biskupije mons. Ivanu Milovanu.

Z. ANGELESKI